

Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg, Utrecht 1987

Het gebruiken van de inhoud van deze brochure in publicaties is toegestaan, mits de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

REGISTRATIE
ADSPIRANT
HUISARTSEN

F. van Dam
oktober 1987

Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg NIVEL
Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030-319946

Het Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg (NIVEL) verzamelt en verspreidt kennis en informatie over structuur en functioneren van de eerstelijnsgezondheidszorg, mede in relatie tot andere sectoren van de gezondheidszorg en de maatschappelijke dienstverlening.

Tot de activiteiten van het NIVEL behoren het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, registratie- en documentatie-activiteiten en het beheren van een (algemeen toegankelijke) bibliotheek.

Het NIVEL is voortgekomen uit het voormalige Nederlands Huisartsen Instituut (NHI) en wordt grotendeels gesubsidieerd door het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

INHOUD	pag
1. Inleiding	5
2. Het aantal adspirant-huisartsen	7
3. Het aantal gevestigden	9
4. Periode tussen artsexamen en datum van vestiging	11
5. Het aantal assistenten	13
6. Het aantal praktijkzoekende adspirant-huisartsen	14
7. Adspirant-huisartsen die hun vestigingsplannen hebben opgegeven of nooit hebben gehad	18
8. Ter afsluiting	20

1. INLEIDING

Sinds januari 1979 verzamelt het Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg (NIVEL) gegevens over mensen die de huisartsenopleiding hebben voltooid.

Voor deze gegevensverzameling wordt gebruik gemaakt van twee gegevensbronnen. Enerzijds ontvangen wij gegevens van de Huisarts Registratie Commissie en anderzijds putten we informatie uit een enquête die jaarlijks op peildatum 1 januari wordt gehouden.

Door de Huisarts Registratie Commissie wordt de volgende informatie omtrent adspirant-huisartsen verstrekt:

- naam, geslacht, geboorteplaats en -datum;
- het huidig woonadres;
- de universiteit waar het artsexamen is afgelegd en de datum waarop dit is gebeurd;
- de universiteit waar men de huisartsenopleiding gevolgd heeft en de begin- en einddatum van deze opleiding;
- de datum van registratie als huisarts.

De tweede informatiebron is de jaarlijkse enquête die wordt toegestuurd aan alle afgestudeerden van de huisartsenopleiding, dat wil zeggen aan diegenen die nog niet gevestigd zijn en hun vestigingsplannen nog niet hebben opgegeven (waarvan wij dat althans nog niet weten). Het doel hiervan is inzicht te krijgen in de bezigheden en voornemens van deze groep. De vragenlijst bevat vier onder-

delen: één gedeelte voor afgestudeerden die zich hebben gevestigd (maar waarvan dat bij ons nog niet bekend was), één gedeelte voor degenen die als assistent(e) in een huisartspraktijk werkzaam zijn, één gedeelte voor mensen die op zoek zijn naar een zelfstandige vestiging (of tijdelijk niet-zoekend, maar nog wel 'in de markt' zijn), en tenslotte één gedeelte voor hen die definitief hebben afgezien van het plan om zich als huisarts te vestigen, of nooit dergelijke plannen hebben gehad (ook hier gaat het slechts om die mensen waarvan wij dit nog niet wisten; zodra men aan ons te kennen heeft gegeven dat men geen vestigingsplannen meer heeft, wordt er geen vragenlijst meer toegestuurd).

Op basis van bovengenoemde gegevens kunnen onder andere de volgende vragen beantwoord worden:

- hoeveel huisartsen hebben de huisartsenopleiding gevolgd?
- hoeveel van hen hebben zich als huisarts gevestigd?
- hoeveel tijd verloopt er tussen beëindiging van de huisartsenopleiding en vestiging als huisarts?
- hoeveel huisartsen zijn op zoek naar een praktijk?
- hoeveel huisartsen hebben hun vestigingsplannen opgegeven?
- welke voorkeuren hebben huisartsen ten aanzien van een toekomstige praktijk?

Tot op heden zijn er acht peilingen geweest. Voor de peiling van 1 januari 1987 zijn 1410 vragenlijsten uitgestuurd. Na één rappel werden de adspirant-huisartsen die niet reageerden, telefonisch benaderd. Het resultaat van deze werkwijze is de respons van 95%. 26 adspirant-huisartsen hebben hun medewerking aan de enquête geweigerd en 45 mensen waren onbereikbaar. Daarnaast bevonden zich van het totaal aantal afgestudeerden van de huisartsenopleiding 78 adspirant-huisartsen op de peildatum in het buitenland. De meesten van hen werd geen enquête toegestuurd, omdat het adres veelal niet te achterhalen was.

2. HET AANTAL ADSPIRANT-HUISARTSEN

De Rijksuniversiteit te Utrecht was de eerste die artsen afgeleverd heeft, die de huisartsenopleiding gevolgd hebben (afgezien van de experimentele opleidingen). Dat was in 1974 toen 31 artsen de nieuwe opleiding voltooiden. In 1975 leverden ook de andere universiteiten huisartsen met de nieuwe opleiding af, zij het nog niet alle evenveel. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van het totaal aantal mensen dat tot en met 1986 de huisartsenopleiding heeft voltooid.

Net als bij de voorafgaande peilingen is er een aantal mensen die bij de Huisarts Registratie Commissie is ingeschreven maar niet aan één van de acht Nederlandse huisartsenopleidingen is afgestudeerd. Dit betreft voor het merendeel huisartsen die in België zijn gaan studeren, vanwege de numerus fixus in ons land. Op grond van het vrije verkeer van artsen binnen de EG zijn deze artsen gerechtigd om zich in Nederland als huisarts te vestigen. Vandaar dat we ook deze groep blijven volgen. Vanwege haar bijzondere positie is deze groep niet in alle tabellen opgenomen. In tabel 1 en 2 is deze groep bijvoorbeeld buiten beschouwing gelaten. Ze wordt daarentegen wel meegenomen in tabellen waarin gekeken wordt naar het aantal assistenten, praktijkzoekenden en degenen die hun plannen hebben opgegeven. In totaal omvat deze groep 56 personen.

3. HET AANTAL GEVESTIGDEN

Van de 5168 artsen die tot 1 januari 1987 de huisartsenopleiding hebben voltooid, waren er op die datum 2754 (ofwel 53,3%) gevestigd als zelfstandig huisarts (zelfstandig wil zeggen: ziekenfondspatiënten op naam of op naam van de maatschap).

Tabel 1: Verdeling van de afgestudeerden van de huisartsenopleidingen naar jaar van voltooiing van de opleiding en universiteit (tot 1 januari 1987)

Jaar van voltooiing van de opleiding	Groningen	A'dam VU	A'dam UVA	Leiden	R'dam	Utrecht	Nijmegen	Maas-tricht	Totaal
	1974	-	-	-	-	13	31	-	-
1975	20	43	7	1	48	79	6	4	173
1976	70	66	33	1	48	88	16	18	340
1977	80	65	57	49	57	77	58	16	459
1978	85	66	58	61	55	75	72	19	491
1979	75	62	50	57	67	62	71	20	464
1980	73	52	49	53	59	68	70	18	442
1981	66	53	41	48	65	68	70	10	421
1982	70	53	44	61	65	60	71	26	450
1983	67	53	44	60	70	82	70	28	474
1984	73	55	68	58	69	72	72	30	497
1985	68	56	71	54	65	71	71	29	485
1986	52	45	69	57	61	60	66	31	441
Totaal	799	669	591	560	694	893	713	249	5168

Vanaf 1974 tot op heden (1 januari 1987) hebben 5168 artsen de huisartsenopleiding voltooid. De huisartsenopleiding in Utrecht heeft tot nu toe de meeste huisartsen opgeleid (893); de opleiding in Maastricht de minste (249).

Van het totaal aantal afgestudeerden van de huisartsenopleiding is bijna 25% van het vrouwelijk geslacht (tabel 2). Opvallend is dat na een periode van vier jaar waarin het aantal vrouwelijke afgestudeerden rond de 27% schommelde, dit relatieve aantal in 1986 gestegen is en 31,7% bedraagt.

Tabel 2: Aantal afgestudeerden van de huisartsenopleiding naar geslacht en jaar van voltooiing van de opleiding (tot 1 januari 1987)

Jaar van voltooiing van de opleiding	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
1974	29	93,5	2	6,5	31	100,0
1975	154	89,0	19	11,0	173	100,0
1976	277	81,5	63	18,5	340	100,0
1977	364	79,3	95	20,7	459	100,0
1978	378	77,0	113	23,0	491	100,0
1979	348	75,0	116	25,0	464	100,0
1980	339	76,7	103	23,3	442	100,0
1981	313	74,3	108	25,7	421	100,0
1982	325	72,2	125	27,8	450	100,0
1983	342	72,2	132	27,8	474	100,0
1984	364	73,2	133	26,8	497	100,0
1985	356	73,4	129	26,6	485	100,0
1986	301	68,3	140	31,7	441	100,0
Totaal	3890	75,3	1278	24,7	5168	100,0

Tabel 3: Aantal zelfstandig gevestigden tot 1 januari 1987 in verhouding tot het jaarlijks aantal afgestudeerden, naar geslacht

Jaar van voltooiing van de opleiding	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
1974	19	65,5	1	50,0	20	64,5
1975	104	67,5	6	31,6	110	63,6
1976	203	73,3	23	36,5	226	66,5
1977	268	73,6	33	34,7	301	65,6
1978	269	71,2	46	40,7	315	64,2
1979	245	70,4	47	40,5	292	62,9
1980	216	63,7	48	46,6	264	59,7
1981	219	70,0	42	38,9	261	62,0
1982	195	60,0	57	45,6	252	56,0
1983	214	62,6	57	43,2	271	57,2
1984	184	50,5	50	37,6	234	47,1
1985	137	38,5	34	26,4	171	35,3
1986	26	8,6	11	7,9	37	8,4
Totaal	2299	59,1	455	35,6	2754	53,3

Het aantal vrouwelijke huisartsen dat zich zelfstandig heeft gevestigd, is nog steeds ondervertegenwoordigd. Van alle vrouwelijke huisartsen die de huisartsenopleiding hebben voltooid, heeft tot 1 januari 1987 bijna 36% zich zelfstandig gevestigd. Voor de mannen bedraagt dit iets meer dan 59%. De relatieve achterstand van de vrouwen is, na een afname in de daaraan voorafgaande periode, in 1987 op praktisch hetzelfde niveau gebleven als in 1986 (tabel 4).

Tabel 4: Percentage gevestigden in verhouding tot het totaal aantal afgestudeerden, naar geslacht, in de afgelopen zes peiljaren

Peiljaar	mannen	vrouwen
1982	54,3%	21,1%
1983	56,1%	23,0%
1984	55,3%	25,1%
1985	56,2%	30,8%
1986	60,1%	35,7%
1987	59,1%	35,6%

Indien gekeken wordt naar de assistent-huisartsen, dan constateren we juist dat het aandeel van de vrouwen aanzienlijk groter is (11,4% van alle afgestudeerde vrouwelijke huisartsen is als assistente werkzaam en slechts 2,8% van de mannen). Indien naast de zelfstandige vestigingen ook de assistentschappen in de beschouwing worden betrokken, dan blijkt dat 47% van de vrouwelijke en 61,9% van de mannelijke afgestudeerden het huisartsvak beoefent.

4. PERIODE TUSSEN ARTSEXAMEN EN DATUM VAN VESTIGING

Deze periode is opgesplitst in de tijd tussen het artsexamen en de start van de huisartsenopleiding en de tijd tussen het eind van de huisartsenopleiding en vestiging als zelfstandig huisarts. De eerste van beide perioden (de wachttijd) is vanaf het ontstaan van de huisartsenopleiding jaarlijks toegenomen. Deze periode bedraagt momenteel zelfs ruim 32 maanden (tabel 5).

Tabel 5: Gemiddelde duur van de periode tussen het artsexamen en het begin van de huisartsenopleiding (wachttijd), naar jaar waarin de opleiding is gestart

Jaar van start van de opleiding	gemiddelde wachttijd in maanden
1974	1,7
1975	2,9
1976	3,8
1977	5,2
1978	7,1
1979	10,5
1980	13,6
1981	14,9
1982	17,7
1983	23,7
1984	27,1
1985	30,2
1986	32,4

De periode die verloopt tussen het einde van de huisartsenopleiding en het tijdstip van vestiging als huisarts kan worden voorgesteld door een cohortanalyse (tabel 6). Per jaargroep kan worden afgeleid welk percentage na één jaar, na twee jaar, na drie jaar etc. gevestigd is.

Tabel 6: Percentage zelfstandig gevestigde huisartsen per jaargroep (cohort) naar het aantal jaren* dat is verlopen sinds het einde van de opleiding

Cohort	Tijdsduur na einde opleiding												
	1 jr.	2 jr.	3 jr.	4 jr.	5 jr.	6 jr.	7 jr.	8 jr.	9 jr.	10 jr.	11 jr.	12 jr.	13 jr.
1974	12,9	45,2	54,8	58,1	64,5	64,5	64,5	64,5	64,5	64,5	64,5	64,5	64,5
1975	17,3	42,8	49,1	56,1	59,0	60,7	62,4	63,0	63,0	63,0	63,6	63,6	64,5
1976	22,4	42,4	51,8	56,5	60,0	61,5	63,5	64,1	65,6	66,2	66,5		
1977	22,4	40,3	51,6	58,0	61,2	62,5	64,1	65,1	65,4	65,6			
1978	25,3	40,9	50,9	55,8	57,8	60,3	62,5	64,2	64,2				
1979	24,1	42,0	50,6	56,0	59,1	60,3	62,5	62,9					
1980	26,0	39,8	49,1	53,8	56,6	59,0	59,7						
1981	23,8	40,9	51,5	57,2	61,5	62,0							
1982	22,9	38,4	46,7	55,1	56,0								
1983	29,3	46,2	56,8	57,2									
1984	27,6	44,7	47,1										
1985	31,8	35,3											
1986	8,4												

* De onderste percentages van de kolommen hebben niet op een volledige periode betrekking. Voor de jaargroep 1986 betekent dit bijvoorbeeld dat nog niet iedereen al een volledig jaar is afgestudeerd.

Uit tabel 6 blijkt dat één jaar na beëindiging van de huisartsenopleiding tussen de 20 en 30% zich zelfstandig heeft gevestigd. Ondanks het feit dat het cijfer van 1986 niet op een volledige periode betrekking heeft steekt het wel erg schril af bij de cijfers die daarboven in dezelfde kolom vermeld staan. 1986 was een speciaal jaar voor zich zelfstandig vestigende pas afgestudeerde huisartsen. Het in februari 1986 in werking getreden wettelijk vestigingsbeleid is ongetwijfeld debet aan dit lage percentage.

Uit de tabel blijkt dat na drie jaar circa 50% een zelfstandige vestiging heeft. Na zeven à acht jaar stagneert het aantal nieuwe vestigingen. We zien dan ook dat het percentage gevestigden ongeveer rond de 65% blijft steken.

5. HET AANTAL ASSISTENTEN

Per 1 januari 1987 zijn er 257 adspirant-huisartsen werkzaam als assistent in een huisartsenpraktijk. Het merendeel hiervan (57,6%) is vrouw. Verder blijkt dat van de groep assistenten 35 vrouwen werkzaam zijn in de praktijk van hun echtgenoot. Van de overige 222 assistent-huisartsen is bijna 75% werkzaam bij een solo-werkende huisarts.

Voor wat betreft de aard van het assistentschap kan worden geconstateerd dat bij vrouwen relatief vaker sprake is van een assistentschap met een permanent karakter dan voor mannen (70,9% tegen 30,3%). Het assistentschap is voor hen een alternatief voor een zelfstandige vestiging als huis-

arts. Bij mannen is het assistentschap vaak een voorbereiding op een latere associatie of praktijkovername. Dit percentage loopt echter de laatste jaren steeds verder af: in 1983 bedroeg dit nog 56% en per 1 januari 1987 is dit aandeel gedaald tot 39,4%. Hierbij dient echter vermeld te worden dat dit percentage vorig jaar nog lager lag (29,5%). In 1984 en 1985 bedroegen deze percentages respectievelijk 48% en 39%.

Tabel 7: Assistenten in een huisartspraktijk per 1 januari 1987 naar aard van het assistentschap en geslacht

Aard van de assistentschap	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Assistentschap van beperkte duur	33	30,3	24	16,2	57	22,2
Assistentschap met een meer permanent karakter	33	30,3	105	70,9	138	53,7
Assistentschap als proefperiode voor associatie of overname	43	39,4	19	12,8	62	24,1
Totaal	109	100,0	148	100,0	257	100,0

Verder blijkt dat het assistentschap voor mannen vaker een hele dagtaak beslaat dan voor vrouwen. Van de mannen is 42,2% 40 uur of meer als assistent werkzaam. Bij de vrouwen ligt dit op 8,2%.

6. HET AANTAL PRAKTIJKZOEKENDE ADSPIRANT-HUISARTSEN

Op 1 januari 1987 zijn er 570 adspirant-huisartsen op zoek naar een zelfstandige vestiging. Hiervan zijn er 257 actief en 313 minder actief aan het zoeken. In tabel 8 is te zien dat het aantal praktijkzoekende huisartsen weer is toegenomen, althans in vergelijking met vorig jaar. Het in fe-

bruari 1986 in werking getreden vestigingsbesluit heeft geleid tot een afname in het aantal praktijkzoekenden per 1 januari 1986 en werkt waarschijnlijk ook nog door op de cijfers van 1987, gezien de trend van de jaren daarvoor.

Tabel 8: Aantal praktijkzoekende huisartsen vanaf 1 januari 1980

Peildatum	Praktijkzoekende huisartsen
1980	327
1981	406
1982	457
1983	516
1984	545
1985	610
1986	528
1987	570

Indien het aantal praktijkzoekende huisartsen wordt uitgesplitst naar jaar van voltooiing van de huisartsenopleiding, dan geeft dat het volgende beeld te zien.

Tabel 9: Aantal praktijkzoekende huisartsen per 1 januari 1987, in verhouding tot het aantal jaarlijks afgestudeerden*

Jaar van voltooiing van de opleiding	jaarlijks aantal afgestudeerden	praktijkzoekende huisartsen in 1986	
		abs	%
1974	31	-	-
1975	173	-	-
1976	340	5	1,5
1977	459	4	0,9
1978	491	9	1,8
1979	464	7	1,5
1980	442	14	3,2
1981	421	7	1,7
1982	450	31	6,9
1983	474	47	9,9
1984	497	88	17,7
1985	485	134	27,6
1986	441	220	49,9

* Exclusief vier huisartsen die in België de opleiding hebben gevolgd

Van de in 1986 afgestudeerden is uiteraard een groter percentage aan het zoeken dan van diegenen die de jaren daarvoor zijn afgestudeerd. Van de in 1986 afgestudeerden is bijna 50% op zoek naar een zelfstandige praktijk. Van de in 1985 afgestudeerden is dit 'nog maar' 27,6%. Van de in 1983 afgestudeerden is nog zo'n 10% op zoek naar een zelfstandige vestiging.

Wat betreft de gewenste praktijkvorm spreekt slechts 16,5% van de zoekenden de voorkeur uit voor een solopraktijk. De meeste huisartsen geven de voorkeur aan één of andere vorm van samenwerkingsverband (73,0%).

In de enquête werd de zoekende adspirant-huisarts tevens gevraagd naar de gewenste praktijkomvang. In tabel 10 zien we dat, naast de 29,3%(!) die geen voorkeur heeft, 19,7% een praktijk ambieert met minder dan 2000 patiënten.

Tabel 10: Door praktijkzoekende adspirant-huisartsen gewenste praktijkomvang per 1 januari 1987

Gewenste praktijkomvang	abs	%
minder dan 2000	112	19,7
2000-2199	149	26,1
2200-2399	92	16,1
2400-2599	46	8,1
2600 of meer	4	0,7
geen voorkeur	167	29,3
Totaal	570	100,0

De gemiddelde gewenste praktijkomvang bedraagt momenteel 1985 patiënten, iets meer dan vorig jaar (tabel 11).

Tabel 11: Door praktijkzoekende adspirant-huisartsen gewenste gemiddelde praktijkomvang vanaf 1 januari 1982

Peildatum	Gemiddelde gewenste praktijkomvang
1982	2250
1983	2183
1984	2096
1985	2013
1986	1970
1987	1985

Voor wat betreft de vestigingswijze die de praktijkzoekende adspirant-huisartsen ambiëren blijkt dat 23,3% geen voorkeur heeft en dat 41,1% de voorkeur geeft aan een associatie.

Verder blijkt dat een vrij hoog percentage van de praktijkzoekende huisartsen een voorkeur heeft voor het werken in loondienst (44%). Daarnaast heeft bijna 39% voorkeur voor een vrij beroep. Slechts 2,3% wil als assistent werkzaam zijn.

Naast de praktijkzoekenden is er ook nog een groep adspirant-huisartsen die wel 'in de markt' is voor een zelfstandige praktijk, maar op het moment van de peildatum om verschillende redenen niet zoekt. Het gaat hier om 165 mensen. Van hen is 39,4% nog niet begonnen met zoeken en heeft 40,6% al wel gezocht maar is op peildatum niet in de gelegenheid te zoeken; 20% is reeds verzekerd van een toekomstige praktijk.

7. ADSPIRANT-HUISARTSEN DIE HUN VESTIGINGSPLANNEN HEBBEN OPGEGEVEN OF NOOIT HEBBEN GEHAD

Uit de peiling van 1 januari 1987 blijkt dat 183 huisartsen in de loop van 1986 hun plannen om huisarts te worden hebben opgegeven. Hiermee komt het totaal aantal adspirant-huisartsen dat te kennen heeft gegeven geen plannen (meer) te hebben om huisarts te worden op 1360. Rekenen we degenen mee die in het buitenland hun artsexamen hebben gedaan, dan komt het totaal aantal dat geen vestigingsplannen (meer) heeft op 1387.

Tabel 12: Aantal en percentage adspirant-huisartsen dat geen vestigingsplannen (meer) heeft naar jaar van voltooiing van de opleiding per 1 januari 1987

Jaar van voltooiing van de opleiding	jaarlijks aantal afgestudeerden	aantal zonder vestigingsplannen	
		abs	%
1974	31	11	35,5
1975	173	61	35,3
1976	340	103	30,3
1977	459	141	30,7
1978	491	151	30,8
1979	464	148	31,9
1980	442	144	32,6
1981	421	129	30,6
1982	450	130	28,9
1983	474	108	22,8
1984	497	103	20,7
1985	485	90	18,6
1986	441	41	9,3

Zoals reeds is aangeduid bestaat de groep adspirant-huisartsen die geen vestigingsplannen (meer) heeft zowel uit mensen die wel dergelijke plannen hebben gehad, maar deze plannen hebben opgegeven, als uit mensen die nooit vestigingsplannen hebben gehad. In tabel 13 valt te zien dat van de mensen die in 1986 hun plannen hebben opgegeven, het grootste deel (67,2%) wel vestigingsplannen heeft gehad, maar deze niet heeft kunnen realiseren. In tegenstelling tot de cijfers van vorig jaar (pei-

ling 1986) blijken er in deze tabel praktisch geen verschillen meer te bestaan tussen mannen en vrouwen.

Tabel 13: Mate waarin men van plan is geweest huisarts te worden, naar geslacht per 1 januari 1987*

	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Huisartsenopleiding zonder het expliciete doel om zich als huisarts te vestigen	15	11,1	4	7,8	19	10,2
Wilde wel huisarts worden, maar is tijdens opleiding al van plan veranderd	16	11,9	5	9,8	21	11,3
Wilde wel huisarts worden, maar heeft geen serieuze vestigingsplannen gehad	15	11,1	6	11,8	21	11,3
Wel plannen gehad, doch niet gerealiseerd	89	65,9	36	70,6	125	67,2
Totaal	135	100,0	51	100,0	186	100,0

* Inclusief drie huisartsen die in België de opleiding hebben gevolgd

8. TER AFSLUITING

Als afsluiting willen we enkele conclusies uit de peiling van 1 januari 1987 naar voren halen.

- Per 1 januari 1987 bedraagt het totaal aantal afgestudeerden van de Nederlandse huisartsenopleidingen 5168
- De duur van de periode tussen het artsexamen en het begin van de huisartsenopleiding neemt nog steeds toe. Voor degenen die in 1986 met de opleiding zijn begonnen bedroeg deze wachttijd gemiddeld ruim 32 maanden
- Het relatief aantal afgestudeerde vrouwelijke huisartsen bedroeg in 1986 31,7%, zo'n 5% meer dan in de jaren daarvoor
- Tussen mannen en vrouwen bestaan nog steeds grote verschillen in het percentage zelfstandig gevestigden. Bij de mannelijke huisartsen is dit 59,1% en bij de vrouwen 35,6%
- Onder degenen die als assistent werkzaam zijn in een huisartspraktijk is het aandeel van de vrouwen groter (57,6%) dan van de mannen (42,4%)
- Op 1 januari 1987 zijn 570 adspirant-huisartsen op zoek naar een praktijk. Hiervan zijn er 257 actief en 313 minder actief aan het zoeken
- De gemiddelde gewenste praktijkomvang van praktijkzoekende huisartsen bedraagt 1985, iets meer dan bij de peiling van vorig jaar
- De voorkeur van de praktijkzoekende huisartsen gaat in meerderheid uit naar het werken in een samenwerkingsverband. De praktijkzoekende huisartsen spreken in gelijke mate hun voorkeur uit voor het werken in loondienst en als vrij beroep.